

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَ سُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ

سوره نمل، آیه ۱۵

سرشناسه : سیدرضا فاطمی امین، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآورندگان: برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی / سیدرضا فاطمی امین،
حامد بهاری فر، محمدرضا پورفرد، محمد ابراهیم صادقی
مشخصات نشر : تهران، جهاد دانشگاهی، واحد شهید بهشتی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری : مصور، جدول، نمودار، ۴۵۲ص.
شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۴۷۹-۰۴۲-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیفا
یادداشت : واژه نامه
موضوع : ابزار و وسایل الکترونیکی
موضوع : تدارکات صنعتی
موضوع : برنامه ریزی استراتژیک
شناسه افزوده : بهاری فر، حامد، ۱۳۶۲
شناسه افزوده : پورفرد، محمدرضا، ۱۳۶۱
شناسه افزوده : صادقی، محمد ابراهیم، ۱۳۶۴
رده بندی کنگره : ۳۹۱/ف۲/TK۷۸۷۰
رده بندی دیویی : ۳۰۰/۲۷
شماره کتابشناسی ملی: ۰۴۲۸

عنوان: برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
مولفین: سیدرضا فاطمی امین، حامد بهاری فر، محمدرضا پورفرد، محمد ابراهیم صادقی.

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۲

انتشارات: جهاد دانشگاهی واحد شهید بهشتی

شمارگان: ۱۰۰۰جلد

قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۷۹-۰۴۲-۰

نشانی: تهران، اوین، دانشگاه شهید بهشتی، ساختمان جهاد دانشگاهی

تلفن: ۲۲۴۳۱۹۳۳ نمابر: ۲۲۴۳۱۹۳۸ صندوق پستی: ۱۹۸۵۳-۳۷۱

رایانامه (پست الکترونیکی): manager@jdsb.ac.ir

تقدیر و تقدیم

طراحی برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت و زیربرنامه‌های آن با حمایت‌ها و همکاری‌های افراد زیادی میسر شده است. نخست باید از آقای مهدی غضنفری، وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت؛ آقای مسعود خدای‌نائم مقام محترم وزیر و آقای سید علی رضا شجاعی، معاون محترم برنامه‌ریزی به خاطر حمایت از اجرای این پروژه تشکر نمایم.

در طراحی این برنامه از مشارکت و دیدگاه‌های بیش از ۱۰۰ صاحب نظر بهره گرفته شده که همراهی این عزیزان باید تقدیر است؛ نقش آقایان حامد بهاری‌فر، محمدرضا پورفرید، محمد ابراهیم صادقی و محمود صادقی بر این اثر بود که به طور ویژه از آنها تشکر می‌نمایم؛ همچنین از نظرات و راهنمایی‌های ارزشمند آقای علی فتوحی، استاد محترم دانشگاه صنعتی شریف) قدردانی می‌نمایم. همچنین لازم است از همکاری و همراهی انجمن صنای معدنیکای صنعت مخابرات ایران، اتحادیه صادرکنندگان تجهیزات پزشکی، انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرو، انجمن صنفی تولیدکنندگان لوازم صوتی و تصویری در طراحی این برنامه تشکر نمایم.

سهم خودم از این کار ناقابل را تقدیم به «سید رحیمه بقیه الله اعظم (عج)» می‌کنم؛ امید دارم که عملی صالح محسوب و پذیرفته شود.

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

سید رضا فاطمی امین، مجری طراحی و تدوین برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت

فهرست اجمالی

۲۵	فصل اول: مقدمه
۳۹	فصل دوم: وضعیت
۱۴۱	فصل سوم: اهداف
۱۵۹	فصل چهارم: راهبردها
۲۴۹	فصل پنجم: سازماندهی
۲۶۷	فصل ششم: پایش
۲۷۳	فصل هفتم: قوانین و مقررات
۲۸۹	پیوست اول: گزارش طراحی و اجرای برنامه
۳۱۷	پیوست دوم: روش پژوهش
۳۵۷	پیوست سوم: بررسی تطبیقی
۴۰۵	پیوست چهارم: پرسش‌های متداول
۴۳۵	پیوست پنجم: چکیده
۴۴۷	مستندات بررسی شده

۱۲ راهنمای مطالعه کتاب

۱۹ سخن وزیر

۲۰ سرآغاز

۲۱ پیشگفتار

۲۵ محدودیت

۲۷ ۱- مرز تجیره

۲۷ ۲- مرز موضوع ها

۳۲ ۳-۱ ذرات فعال - مرز مدولان

۳۵ ۴-۱ اهمیت تجیره مین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی

۳۹ وضعیت

۴۲ ۱-۲ شاخص های کلان

۴۲ ۱-۱-۲ ارزش افزوده

۵۲ ۲-۱-۲ بهره وری

۵۷ ۲-۲ محصولات

۵۸ ۱-۲-۲ ارزش تولیدات

۶۱ ۲-۲-۲ تجهیزات الکتریکی

۶۸ ۳-۲-۲ تجهیزات مخابراتی

۷۵ ۴-۲-۲ تجهیزات پزشکی الکتریکی و الکترونیکی

۸۰ ۵-۲-۲ لوازم خانگی و صوتی و تصویری

۸۱ ۱-۵-۲-۲ یخچال و فریزر

۸۴ ۲-۵-۲-۲ تلویزیون

۸۵ ۳-۵-۲-۲ ماشین لباسشویی

۸۸ ۴-۵-۲-۲ جاروبرقی

۹۰ ۳-۲ فناوری

۹۳ ۱-۳-۲ دسته بندی صنایع بر اساس سطح فناوری

۹۴ ۲-۳-۲ فناوری های آینده

۱۰۰ ۴-۲ منابع انسانی

۱۰۰ ۱-۴-۲ شاغلین

۱۰۷	۲-۴-۲ دانشجویان
۱۱۰	۳-۴-۲ مقالات علمی
۱۱۱	۵-۲ منابع فیزیکی
۱۱۲	۱-۵-۲ سرمایه‌گذاری‌ها
۱۱۴	۲-۵-۲ سرمایه به اشتغال
۱۱۶	۳-۵-۲ توزیع منطقه‌ای بنگاه‌ها
۱۱۹	۶-۲ تجارت بین‌المللی
۱۱۹	۱-۶-۲ تجارت خارجی ایران
۱۲۴	۲-۶-۲ واردات و صادرات کشورهای منطقه
۱۲۵	۱-۲-۲ صادرات و واردات جهانی
۱۳۲	۷-۲ نهادها
۱۳۲	۱-۷-۲ تشکیلاتهای صنفی
۱۳۲	۲-۷-۲ وزارت صنعت، معدن و تجارت
۱۳۲	۱-۲-۷-۲ سازمان صنعت، معدن و تجارت ایران
۱۳۳	۱-۱-۲-۷-۲ معاونت صنایع پیشرفته
۱۳۳	۲-۱-۲-۷-۲ طرح‌های صنایع پیشرفته
۱۳۳	۲-۲-۷-۲ اداره کل صنایع فرارنگار الکترونیک
۱۳۴	۳-۲-۷-۲ صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه الکترونیک
۱۳۵	۳-۷-۲ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
۱۳۵	۴-۷-۲ مرکز ملی فضای مجازی
۱۳۶	۵-۷-۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۱۳۶	۱-۵-۷-۲ اداره کل تجهیزات پزشکی
۱۳۷	۶-۷-۲ معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
۱۳۷	۱-۶-۷-۲ ستاد راهبردی فناوری میکروالکترونیک
۱۳۸	۲-۶-۷-۲ ستاد فناوری اطلاعات و ارتباطات

اهداف

۱۴۳	۱-۳ ارزش‌های ورودی؛ اهداف و خط‌مشی‌های بالادستی
۱۴۴	۱-۱-۳ حفظ استقلال کشور
۱۴۴	۲-۱-۳ افزایش پایداری
۱۴۴	۳-۱-۳ افزایش بهره‌وری
۱۴۵	۴-۱-۳ افزایش خودسازماندهی

۱۴۵	۵-۱-۳ برقراری توازن در توزیع فرصت‌ها و منابع
۱۴۶	۶-۱-۳ برقراری تناسب بین سود و مخاطره
۱۴۶	۷-۱-۳ کاهش فساد
۱۴۷	۸-۱-۳ کاهش اقتصاد غیر رسمی
۱۴۷	۹-۱-۳ حفظ حقوق انسانی
۱۴۸	۲-۳ چشم‌انداز؛ تصویر مورد انتظار در سال ۱۴۰۴
۱۴۹	۳-۳ مقاصد؛ بهترین نتایج قابل دستیابی در راستای چشم‌انداز
۱۴۹	۱-۳-۱ مسیر آینده؛ گام‌ها
۱۴۹	۲-۱-۳ مقاصد کلان
۱۵۲	۳-۱ اولویت‌های صادرات، ضرورت‌های واردات
۱۵۴	۴-۱-۳ ارزش‌آفریننده و اشتغال به تفکیک رشته فعالیت‌ها
۱۵۵	۴-۳ ارزش‌های خرد؛ الزامات دستیابی به مقاصد
۱۵۵	۱-۴-۳ مسئولیت‌های بین‌بخش‌ها
۱۵۵	۲-۴-۳ تأمین منابع مالی
۱۵۶	۳-۴-۳ قوانین و مقررات
۱۵۹	راهبردها
۱۶۱	۱-۴ راهبردهای میانی؛ رویکردهای کلیدی به اهداف
۱۶۲	۱-۱-۴ اصلاح مصارف
۱۶۵	۲-۱-۴ ایجاد و تکمیل کارگاه‌ها
۱۶۸	۳-۱-۴ گسترش پژوهش و نوآوری
۱۷۰	۴-۱-۴ افزایش تطابق شغل و شاغل
۱۷۲	۵-۱-۴ گسترش ارتباطات علمی و حرفه‌ای
۱۷۴	۶-۱-۴ ارتقای توانمندی بنگاه‌ها
۱۷۶	۷-۱-۴ گسترش همکاری بنگاه‌ها
۱۸۰	۸-۱-۴ اصلاح حجم فعالیت بنگاه‌ها
۱۸۲	۹-۱-۴ تقویت نما‌نام‌ها
۱۸۴	۱۰-۱-۴ اصلاح روش تسویه و زمان پرداخت
۱۸۶	۱۱-۱-۴ اصلاح روش تأمین مالی
۱۸۹	۱۲-۱-۴ تسهیل ضمانت
۱۹۱	۱۳-۱-۴ گسترش همکاری‌های بین‌المللی
۱۹۳	۱۴-۱-۴ ایجاد و تکمیل مجتمع‌های تخصصی

۱۹۵	۲-۴ راهبردهای نهایی؛ راهبردهای حاکمیت برای مدیریت زنجیره
۱۹۶	۱-۲-۴ راهبردهای غیرمستقیم - متغیرهای راهبردی
۱۹۶	۱-۲-۴ تولید و انتشار اطلاعات
۱۹۹	۲-۱-۲-۴ تنظیم شرایط فعالیت‌ها و محصولات
۲۰۲	۳-۱-۲-۴ تنظیم مالیات
۲۰۶	۴-۱-۲-۴ تخصیص منابع حاکمیتی
۲۰۸	۲-۲-۴ راهبردهای غیر مستقیم - زیرساخت‌های نرم
۲۰۹	۱-۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه محصولات
۲۱۰	۲-۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه اطلاعات زنجیره تأمین
۲۱۱	۳-۲-۲-۲ ارتقای سامانه مبادله اوراق بهادار
۲۱۲	۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه خدمات مالی و بیمه
۲۱۲	۵-۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه مشاغل
۲۱۵	۱-۲-۴ راه‌اندازی سامانه فناوری
۲۱۶	۷-۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه مایه‌گذاری
۲۱۷	۸-۲-۲-۴ راه‌اندازی سامانه تجارت خارجی
۲۱۷	۳-۴ ارتباط بین اهداف، راهبردها و عملیات
۲۱۹	۱-۳-۴ دستیابی به اهداف
۲۱۹	۱-۱-۳-۴ تولید
۲۲۲	۲-۱-۳-۴ اشتغال
۲۲۴	۳-۱-۳-۴ کیفیت محصولات
۲۲۵	۴-۱-۳-۴ قیمت محصولات؛ کاهش قیمت‌تمام‌شد افزایش قیمت بازارها
۲۲۸	۵-۱-۳-۴ صادرات و واردات
۲۲۹	۲-۳-۴ رعایت خط‌مشی‌ها
۲۳۱	۱-۲-۳-۴ حفظ استقلال کشور
۲۳۲	۲-۲-۳-۴ افزایش پایداری
۲۳۳	۳-۲-۳-۴ افزایش بهره‌وری
۲۳۵	۴-۲-۳-۴ افزایش خودسازماندهی
۲۳۶	۵-۲-۳-۴ برقراری توازن در توزیع فرصت‌ها و منابع
۲۳۷	۶-۲-۳-۴ برقراری تناسب سود و مخاطره
۲۳۸	۷-۲-۳-۴ کاهش فساد
۲۳۹	۸-۲-۳-۴ کاهش اقتصاد غیر رسمی

۲۴۰	۴-۳-۲-۹ حفظ حقوق انسانی
۲۴۰	۴-۴ محیط کسب و کار؛ راهبردها از منظر عوامل
۲۴۲	۴-۴-۱ آثار راهبردها بر مصرف کنندگان نهایی
۲۴۲	۴-۴-۲ آثار راهبردها بر مصرف کنندگان محصولات واسطه‌ای
۲۴۳	۴-۴-۳ محیط کسب و کار منابع انسانی
۲۴۴	۴-۴-۴ محیط کسب و کار شرکت‌های دانش‌بنیان
۲۴۵	۴-۴-۵ محیط کسب و کار صادرکنندگان و واردکنندگان
۲۴۷	۴-۴-۶ محیط کسب و کار تولیدکنندگان
۲۴۹	سازمانی
۲۵۱	۱-۵ نقش حاکمیت در زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۵۳	۲-۵ نقش تشکلات
۲۵۴	۳-۵ وظایف عامل اصلی برنامه
۲۶۲	۴-۵ اجرا و به‌کارگیری برنامه
۲۶۳	۵-۵ شورای هماهنگی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۶۴	۱-۵-۵ کمیته تخصصی تجهیزات پزشکی
۲۶۵	۲-۵-۵ کمیته تخصصی تجهیزات مراقبتهای بهداشتی
۲۶۷	پایش
۲۶۹	۱-۶ شاخص‌های وضعیت زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۷۰	۲-۶ شاخص‌های علم و فناوری در حوزه تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۷۱	۳-۶ شاخص‌های عملکرد واحدهای سازمانی
۲۷۱	۴-۶ سازماندهی پیش
۲۷۳	قوانین و مقررات
۲۷۵	۱-۷ قوانین و مقررات مرتبط با زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۷۶	۲-۷ رویکرد تدوین قوانین و مقررات
۲۷۶	۳-۷ دستورالعمل برنامه راهبردی تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۸۰	۴-۷ آیین نامه پیشنهادی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۲۸۲	۵-۷ لایحه پیشنهادی برای قانون جامع صنعت، معدن و تجارت
۲۸۹	گزارش طراحی و اجرای برنامه
۲۹۱	پ ۱-۱ طراحی برنامه
۲۹۱	پ ۱-۱-۱ خلاصه فعالیت‌ها
۲۹۲	پ ۱-۱-۲ مصاحبه‌ها

- ۳۰۲ پ ۱-۱-۳ اطلاعات دریافتی از سازمان‌های مرتبط
- ۳۰۲ پ ۱-۱-۴ هم‌اندیشی‌های برگزار شده برای طراحی برنامه راهبردی
- ۳۰۷ پ ۱-۱-۵ هم‌اندیشی‌های مقدماتی همایش دیده بانی صنعت و فناوری الکترونیک
- ۳۱۰ پ ۱-۱-۶ مشارکت اتحادیه‌ها، انجمن‌ها و سندیکاها
- ۳۱۱ پ ۱-۱-۷ مشارکت نهادها و شرکت‌های دولتی
- ۳۱۲ پ ۱-۱-۸ پرسش‌نامه
- ۳۱۲ پ ۱-۱-۹ فعالیت‌های ترویجی و همایش
- ۳۱۳ پ ۱-۱-۱۰ همکاران و تدوین‌کنندگان برنامه
- ۳۱۳ پ ۱-۲-۱ اجرای برنامه
- ۳۱۷ روس‌بخشی
- ۳۱۹ پ ۱-۲-۱ خارج از کشور
- ۳۲۱ پ ۲-۲-۱ ارزش‌های گزاره‌ها
- ۳۲۴ پ ۲-۲-۳ تحلیل
- ۳۲۴ پ ۲-۳-۱ مناسب بودن مقاصد
- ۳۲۵ پ ۲-۳-۱-۱ مصارف داخلی
- ۳۲۶ پ ۲-۳-۱-۲ تولید داخلی
- ۳۲۷ پ ۲-۳-۱-۳ واردات
- ۳۲۸ پ ۲-۳-۱-۴ صادرات
- ۳۳۰ پ ۲-۳-۱-۵ تراز ارزش افزوده، صادرات، واردات و مصارف داخلی
- ۳۳۱ پ ۲-۳-۱-۶ بررسی تطبیقی نسبت‌های ارزش افزوده، صادرات، واردات با سایر کشورها
- ۳۳۳ پ ۲-۳-۱-۷ اشتغال
- ۳۳۶ پ ۲-۳-۲ اثربخشی راهبردها
- ۳۴۲ پ ۲-۳-۳ رعایت خط‌مشی‌ها
- ۳۴۴ پ ۲-۳-۴ کفایت منابع
- ۳۴۶ پ ۲-۳-۵ رفع مسائل
- ۳۵۳ پ ۲-۳-۶ مناسب بودن محیط کسب و کار
- ۳۵۵ پ ۲-۴ نتایج
- ۳۵۶ پ ۲-۵ پژوهش‌های تکمیلی
- ۳۵۷ بررسی تطبیقی
- ۳۶۰ پ ۳-۱ چشم‌انداز
- ۳۶۲ پ ۳-۲ سیاست‌های کلی نظام در امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات (افتا)

۳۶۴	پ ۳-۳ قانون برنامه پنجم توسعه
۳۶۶	پ ۴-۳ توسعه صنعتی تایوان ۲۰۱۲
۳۶۶	پ ۳-۴-۱ مرور کلی
۳۶۸	پ ۳-۴-۲ محیط سرمایه‌گذاری صنعتی
۳۶۹	پ ۳-۴-۳ راهبردها و اقدامات کلیدی
۳۷۱	پ ۳-۴-۴ دورنمای آینده
۳۷۱	پ ۳-۴-۵ بررسی تطبیقی
۳۷۶	پ ۵-۳ سومین برنامه کلان صنعتی مالزی ۲۰۰۶ تا ۲۰۲۰
۳۷۷	پ ۵-۱ چشم‌انداز نهم
۳۷۷	پ ۵-۲ چکیده‌ی برنامه
۳۸۲	پ ۵-۳ چکیده‌ی نامه صنایع الکتریکی و الکترونیکی
۳۸۳	پ ۵-۱-۱ چشم‌های پیس دو
۳۸۳	پ ۵-۳-۱ فهرست خاص تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی
۳۸۳	پ ۳-۵-۴ بررسی تطبیقی
۳۹۰	پ ۳-۶ سیاست ملی هند در صنایع الکترونیکی، ۲۰۱۲
۳۹۰	پ ۳-۶-۱ مقدمه
۳۹۲	پ ۳-۶-۲ چشم‌انداز
۳۹۲	پ ۳-۶-۳ مأموریت
۳۹۲	پ ۳-۶-۴ اهداف
۳۹۴	پ ۳-۶-۵ راهبردها
۳۹۹	پ ۳-۶-۶ بررسی تطبیقی
۴۰۵	پرسش‌های متداول
۴۳۵	چکیده
۴۳۷	پ ۵-۱ وضعیت
۴۳۹	پ ۵-۲ اهداف
۴۴۰	پ ۵-۳ راهبردهای میانی؛ مسیرهای دستیابی به اهداف
۴۴۱	پ ۵-۴ راهبردهای نهایی؛ راهبردهای حاکمیت برای مدیریت زنجیره
۴۴۳	پ ۵-۵ سازماندهی
۴۴۳	پ ۵-۶ پایش
۴۴۳	پ ۵-۷ روش طراحی برنامه
۴۴۷	مستندات بررسی شده

کتاب حاضر در بردارنده سطح کلان برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و مطالب مرتبط با آن است.

مخاطبان این کتاب عبارتند از:

۱. مسئولان بخش صنعت، معدن و تجارت و سایر نهادهای حاکمیتی به ویژه در بخش‌های مرتبط با حوزه تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی: اشراف به محتوای این برنامه راهبردی، تصمیمات مدیران و کارشناسان را در موضوعات متعدد، هماهنگ و هم‌راستا می‌کند.
 ۲. فعالان و صاحب نظران حوزه تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی: آگاهی از خط‌مشی‌ها، اهداف و راهبردهای این برنامه، جهت‌گیری‌های حاکمیت را برای فعالان اقتصادی شفاف کرده و عدم قطعیت را کاهش می‌دهد.
 ۳. متخصصان پژوهشگران رشته‌های برق و فاوا و اصحاب رسانه: محتوای این برنامه در بردارنده «هسته» و «پایه» زیادی است. آگاهی از این مطالب و اطلاع رسانی درباره آنها به ایجاد الگوی ذهنی مشترک بین ذی‌حقان کمک می‌کند.
- محتوای کتاب در هفت فصل پنج پوست تنظیم شده که در جدول ۱ معرفی شده‌اند.

جدول ۱: محتوای کتاب برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی

نشانی اینترنتی	محتوا	موضوع	فصل، پوست
www.bsmt.ir/۴۳۹۲	محدوده برنامه (شامل مرز، نگاه، فلسفه‌اندازی درونی) در این فصل تشریح شده است. اگر می‌خواهید بدانید این برنامه به چه موضوعاتی پرداخته و چه اجزایی را برای تجهیز کردن تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی در نظر گرفته است، جایگاه آن در ارتباط با بخش صنعت، معدن و تجارت و سایر بخش‌های اقتصادی چیست؛ مطالعه این فصل مفید خواهد بود.	محدوده	فصل اول
www.bsmt.ir/۴۳۹۳	این فصل تصویری ملموس از وضعیت زنجیره و مسیر توسعه کشور تا کنون طی کرده استرا ارائه می‌دهد.	وضعیت	فصل دوم
www.bsmt.ir/۴۳۹۷	اهداف، مهم‌ترین مقادیری هستند که در یک برنامه باید تعیین شوند؛ در این فصل، خط‌مشی‌ها، چشم‌انداز زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی برای سال ۱۴۰۴ و مقاصد (اهداف قابل سنجش و ارزیابی) در دو افق ۱۳۹۴ و ۱۴۰۴ مطرح شده است. روش طراحی اهداف در این فصل به اختصار ارائه شده و در پوست دوم (روش پژوهش) با تفصیل بیشتر بیان شده است.	اهداف	فصل سوم

www.bsmt.ir/۴۳۹۵	راهبردها نحوه دستیابی به اهداف را نشان می‌دهند. در این فصل راهبردهای میانی، نهایی، ارتباط بین اهداف و راهبردها و محیط کسب و کاری که این برنامه پدید می‌آورد مطرح شده‌اند. باید همه راهبردها از منظر عوامل اقتصادی تحلیل شده و این اطمینان حاصل شود که محیط کسب کار مناسبی را شکل می‌دهند. قسمت محیط کسب در این فصل، چکیده راهبردهای طراحی شده را به تفکیک هر یک از عوامل بیان می‌کند.	راهبردها	فصل چهارم
www.bsmt.ir/۶۷۷۴	برای اجرایی شدن هر برنامه راهبردی، باید سازماندهی عوامل متناسب با راهبردها باشد. در این فصل مأموریت‌ها، ساختار و پروژه‌های مهم در راستای بازنگری و اجرای برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی مطرح شده‌اند.	سازماندهی	فصل پنجم
www.bsmt.ir/۶۷۷۳	پایش مناسب برنامه، ضامن اجرایی شدن اهداف و اثربخشی راهبردها است. لذا در این فصل بهترین ساختارهایی که باید پایش شوند و نیز سازوکار پایش آن‌ها ذکر شده است.	پایش	فصل ششم
www.bsmt.ir/۶۷۷۵	در این فصل، راهبردها و اهداف منتخب برای اجرا در نظام اداری کشور ایران رسمیت کافی داشته باشند. تا اطمینان کافی از اجرای راهبردها حاصل شود. دستورالعمل برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و قوانین و مقررات پیشنهادی (برای تشویق در صورت لزوم) برای دستیابی به اهداف زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی، در این فصل معرفی شده‌اند.	قوانین و مقررات	فصل هفتم
www.bsmt.ir/۴۳۹۶	در این پیوست، گزارش مرحله اول اجرای برنامه زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی ارائه شده است. صاحب نظرانی که در طراحی این برنامه مشارکت داشته‌اند در این فصل معرفی شده‌اند.	گزارش طراحی و اجرای برنامه	پیوست اول
www.bsmt.ir/۴۳۹۷	دستاوردهای طراحی برنامه راهبردی در بخش الکترونیک، اهداف و راهبردها، متناسب با نیاز مدیران و کارکنان برای ارائه شده است. در این فصل روش تحقیق برای طراحی برنامه (به صورت یک متن پژوهشی) بیان شده است. این پیوست در بردارنده استدلال‌های برنامه راهبردی است، همچنین پژوهش پیشنهادی برای تکمیل برنامه، معرفی شده‌اند.	روش پژوهش	پیوست دوم
www.bsmt.ir/۶۸۸۱	در این پیوست، تناظر بین برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی با چشم‌انداز ۱۴۰۴، سیاست کلی نظام در امور امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات و ارتباطات و قانون برنامه پنجم توسعه ارائه شده است. همچنین در این پیوست برنامه‌های کشورهای تایوان، مالزی و هند بررسی تطبیقی شده‌اند. بررسی تطبیقی، جامعیت و دقت مفاهیم این برنامه بهتر نمایان کرده و عبارت‌های متعارف را به این برنامه پیوند می‌زند. با مطالعه این پیوست، ابعاد برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی بهتر آشکار می‌شود.	بررسی تطبیقی	پیوست سوم

فصل، پیوست	موضوع	محتوا	نشانی اینترنتی
پیوست چهارم	پرسش‌های متداول	برای تکمیل اطلاعات و رفع ابهام مخاطبان، پرسش‌های متداول که به طور معمول در مورد این برنامه مطرح می‌شوند، پاسخ داده شده است. مطالعه پرسش‌های متداول آنقدر اهمیت دارد که پیشنهاد می‌کنیم: «اگر کل کتاب را فقط ورق می‌زنید، اما این پرسش‌ها را به طور کامل و به دقت بخوانید!	www.bsmt.ir/۴۳۹۹
پیوست پنجم	چکیده	مطالعه این پیوست کمک می‌کند تصویری کلی از برنامه به دست آید؛ اما به هیچ عنوان برای درک کامل اهداف و راهبردها کافی نیست. مطالعه چکیده پرسش‌های مختلفی در ذهن شما ایجاد خواهد کرد که برای یافتن پاسخ آن‌ها، باید سایر فصل‌ها و حتی سایر کتاب‌های برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت را مطالعه کنید.	www.bsmt.ir/۴۳۹۸

در طراحی برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی از «سامانه مفهومی هم افزا» استفاده شده است؛ علاوه بر این که مفاهیم مهم، تعاریف دقیقی دارند، در تمامی متون نیز با تعریف یکسان بکار رفته‌اند. در پیوست دوم، اسناد دیگری برای بررسی تطبیقی ارائه شده‌اند که مفاهیم آنها ممکن است سازگار با سایر مفاهیم هم افزا نباشد.

پروژه طراحی برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت شامل یک برنامه در سطح کلان، ۱۴ برنامه در موضوعات عمومی (منابع انسانی، فناوری، جهان مالی و...) و ۶۲ برنامه برای زنجیره‌های تأمین است. کتاب‌های در حال تدوین برای مستندسازی، به همراه راهبردی صنعت، معدن و تجارت، در جدول ۲ معرفی شده‌اند. پروژه طراحی برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی یکی از این برنامه‌ها می‌باشد که در سطح کلان زنجیره و ۶ زیربرنامه به طور مفصل تشریح شده است.

زیربرنامه‌ها از یک طرف در طراحی برنامه سطح کلان استفاده شده‌اند و از طرف دیگر، تشریح برنامه سطح کلان در موضوعی محدودتر هستند. زیربرنامه (یکی از زنجیره‌های تأمین) نه تنها اطلاعات تخصصی و تفصیلی را در موضوعات عمومی و زنجیره‌های تأمین، که مورد نیاز متخصصان هر موضوع هستند، در بردارند؛ بلکه مطالعه آنها برای درک بهتر برنامه سطح کلان نیز میسر است. همچنین متخصصان موضوعات عمومی و زنجیره‌های تأمین می‌توانند با مطالعه برنامه سطح کلان، درک کامل تری از برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت دست آورند.

ردیف	گروه	نام کتاب	موضوع
۱	کلان	برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت	در بردارنده برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت در سطح کلان و جمع بندی زیربرنامه‌هاست.
۲		خانوار	برنامه راهبردی خانوار و مطالب مرتبط با آن در موضوعات جمعیت، هزینه و درآمد، غذا، مسکن، لوازم زندگی، حمل و نقل، انرژی، اشتغال، پس انداز، انفاق و...
۳		بنگاه‌ها	برنامه راهبردی منابع طبیعی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات اندازه بنگاه‌ها، پایداری بنگاه‌ها، عمر بنگاه‌ها، بهره‌وری بنگاه‌ها، مدیریت بنگاهی، مالکیت و هویت حقوقی، روابط بین بنگاهی (خوشه‌ها، کنسرسیوم‌ها و...)، حاکمیت شرکتی و...
۴		بازار محصول	برنامه راهبردی بازار محصول و مطالب مرتبط با آن در موضوعات مقدار، قیمت و کیفیت و نیز میادله محصول (بازار)، تنظیم بازار، ذخیره‌سازی، قیمت‌گذاری، بازرسی قیمت و کیفیت، استاندارد کالا و خدمات و...
۵		منابع انسانی	برنامه راهبردی منابع انسانی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات بهره‌وری منابع انسانی، اشتغال، کیفیت زندگی کاری، آموزش، عرضه و تقاضای نیروی کار، بازار کار، بیکاری، اشتغال فارغ التحصیلان، قانون کار، بیمه‌های اجتماعی، بهره‌وری منابع انسانی، اشتغال، کیفیت زندگی کاری، آموزش، عرضه و تقاضای نیروی کار، بازار کار، بیکاری، اشتغال، آموزش آموختگان، قانون کار، بیمه‌های اجتماعی و...
۶	برنامه‌های عمومی	منابع فیزیکی	برنامه راهبردی منابع فیزیکی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات سرمایه‌گذاری، تشکیل سرمایه، بهره‌وری سرمایه، منابع‌های تخصصی، شهرک‌های صنعتی، سرمایه‌گذاری، تجهیزات، تولید، توسعه، نوآوری، تاسیسات زیربنایی و...
۷		منابع طبیعی	برنامه راهبردی منابع طبیعی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات آب و هوا، منابع طبیعی (جنگل‌ها و...) زمین، آب...
۸		فناوری	برنامه راهبردی فناوری و مطالب مرتبط با آن در موضوعات تسلط به فناوری در بنگاه‌ها، نهادها، سیستم‌های فناورانه، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، پژوهش، توسعه، ارتباط صنعت و دانشگاه، مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری، مراکز خدمات فناوری و شهرک‌های فناوری، انتقال و انتشار فناوری و...
۹		لجستیک	برنامه راهبردی لجستیک و مطالب مرتبط با آن در موضوعات مسیرها، پایانه‌ها، انبارها، ناوگان، بنگاه‌های حمل و پخش کالا، شبکه توزیع، فروشگاه‌ها، جریان اطلاعات حمل و انبارش کالا و نهادهای و...

ردیف	گروه	نام کتاب	موضوع
۱۰	برنامه‌های عمومی	جریان مالی	برنامه راهبردی جریان مالی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات ذخایر مالی، نقدینگی، بدهی خارجی، ارز، تورم، روش‌های پرداخت، سرمایه‌گذاری، تجهیز منابع مالی، تسهیلات بانکی، بورس اوراق بهادار، تضامین، نهادها و ...
۱۱		اقتصاد بین‌المللی	برنامه راهبردی اقتصاد بین‌المللی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات صادرات و واردات کالا و خدمات، سرمایه‌گذاری خارجی، تولید و تجارت بین‌الملل، تفاوت قیمت (تعرفه‌ها)، عوارض، جواز، نرخ ارز و ...، تجارت غیررسمی، مناطق آزاد و ویژه اقتصادی، پیمان‌های منطقه‌ای و سازمان‌های بین‌المللی، جریان کالا و نهادهای تجارت خارجی، گمرک، پایانه‌های صادراتی، فرایند صادرات و واردات و ...
۱۲		مالیه عمومی	برنامه راهبردی مالیه عمومی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات مالیات، هزینه‌های دولت، اثر بودجه بر اقتصاد، تأمین مالی زیرساخت‌ها و ...
۱۳		اجتماع و فرهنگ	برنامه راهبردی اجتماع و فرهنگ و مطالب مرتبط با آن در موضوعات آثار متقابل اجتماع و فرهنگ با بخش صنعت، معدن و تجارت، مسئولیت اجتماعی بنگاه‌های اقتصادی (شهروندی سازمانی)، پایداری محلی زنجیره تأمین، پایداری اجتماعی، سرمایه اجتماعی و ...
۱۴		آمایش سرزمین	برنامه راهبردی آمایش سرزمین و مطالب مرتبط با آن در موضوعات استقرار فعالیت‌ها، استقرار جمعیت، توزیع فعالیت‌ها و جمعیت در فضای کشور و ...
۱۵	برنامه‌های زنجیره‌های تأمین	محیط زیست	برنامه راهبردی محیط زیست و مطالب مرتبط با آن در موضوعات آلاینده‌های صنعتی و معدنی، تولید پاک، کسب و کارهای ناشی از تغییرات آب و هوا، بازیافت و ...
۱۶		برنامه راهبردی فراورده‌های غذایی	برنامه راهبردی فراورده‌های غذایی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات ایات، فراورده‌های غلات و حبوبات، شیرین کننده‌ها، شکر، شکلات، نوشیدنی‌ها، روغن‌های خوراکی، فراورده‌های گوشت و سبزی‌ها، گوشت و فراورده‌های ...
۱۷		برنامه راهبردی فلزات	برنامه راهبردی فلزات و مطالب مرتبط با آن در موضوعات فولاد، آلومینیوم، مس، سرب و ...
۱۸		برنامه راهبردی فراورده‌های شیمیایی	برنامه راهبردی فراورده‌های شیمیایی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات فراورده‌های پتروشیمی، سبک و پلاستیک، فراورده‌های بهداشتی، عطر و آرایشی، رنگ، تایر و ...
۱۹		برنامه راهبردی فراورده‌های نساجی	برنامه راهبردی نساجی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات نخ و پارچه، پوشاک، کیف و کفش، چرم، کفپوش‌ها و ...

ردیف	گروه	نام کتاب	موضوع
۲۰		برنامه راهبردی تجهیزات حمل و نقل	برنامه راهبردی تجهیزات حمل و نقل و مطالب مرتبط با آن در موضوعات خودرو، تجهیزات دریایی، تجهیزات هوایی، تجهیزات ریلی، موتورسیکلت و دوچرخه و ...
۲۱		برنامه راهبردی تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی (همین کتاب)	برنامه راهبردی تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات تجهیزات مخابراتی، لوازم خانگی و اداری الکتریکی و الکترونیکی، تجهیزات پزشکی الکتریکی و الکترونیکی، الکترونیک نوین، تجهیزات کنترل صنعتی و اندازه گیری، تجهیزات الکتریکی و ...
۲۲		برنامه راهبردی فراورده های کانی غیر فلزی	برنامه راهبردی فراورده های کانی غیر فلزی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات سیمان، سنگ های ساختمانی، کاشی، مصالح پرکننده، شیشه و ...
۲۳		برنامه راهبردی فراورده های سلولزی	برنامه راهبردی صنایع سلولزی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات کاغذ و چوب و ...
۲۴		برنامه راهبردی تجهیزات ماشین سازی	برنامه راهبردی تجهیزات و ماشین سازی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات تجهیزات صنعتی، تجهیزات کشاورزی، تجهیزات راه سازی و ساختمانی، ماشین ابزار، سازه های فلزی و مخازن، تجهیزات بسته بندی و ...
۲۵	برنامه های زنجیره های تامین انرژی	انرژی	برنامه راهبردی انرژی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات جریان انرژی، ذخایر حامل های انرژی، تولید و مصرف حامل های انرژی، تجهیزات انرژی بر، بازار انرژی، ظرفیتهای تولید و پتانسیل انرژی، محیط زیست و آلودگی و گزارش اجرای طرح هدفمندسازی انرژی در حوزه صنعت، معدن و تجارت
۲۶		برنامه راهبردی فراورده ها و تجهیزات بهداشتی و درمانی	برنامه راهبردی فراورده ها و تجهیزات بهداشتی و درمانی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات دارو، فراورده های بهداشتی، عطر و آرایشی، تجهیزات پزشکی الکتریکی و الکترونیکی و ...
۲۷		برنامه راهبردی لوازم خانگی و اداری	برنامه راهبردی لوازم خانگی و اداری و مطالب مرتبط با آن در موضوعات لوازم خانگی و اداری الکتریکی و الکترونیکی، دارو، فراورده های بهداشتی، عطر و آرایشی، تجهیزات پزشکی الکتریکی و الکترونیکی و ...
۲۸		برنامه راهبردی تجهیزات و محتوای آموزشی و سرگرمی	برنامه راهبردی تجهیزات و محتوای آموزشی و سرگرمی و مطالب مرتبط با آن در موضوعات سرگرمی و محتوای آموزشی
۲۹		برنامه راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات	برنامه راهبردی فناوری اطلاعات و ارتباطات و مطالب مرتبط با آن در موضوعات ارتباطات و فناوری اطلاعات
۳۰		چکیده برنامه های راهبردی صنعت، معدن و تجارت (سطح کلان و زیر برنامه ها)	چکیده برنامه راهبردی سطح کلان، برنامه های عمومی و برنامه های زنجیره تامین.

ردیف	گروه	نام کتاب	موضوع
۳۱	برنامه‌های زنجیره‌های تأمین	قوانین و مقررات پیشنهادی برنامه راهبردی صنعت، معادن و تجارت	برای اجرایی شدن یک برنامه لازم است علاوه بر تعیین مأموریت‌ها و اختیارات عوامل، مفاد برنامه با ادبیات حقوقی نیز تنظیم شود. تصویب محتوای برنامه با ادبیات حقوقی رسمیت بیشتری برای عوامل اجرایی دارد. محتوای برنامه راهبردی صنعت، معادن و تجارت با این رویکرد به صورت قوانین، آیین‌نامه و دستورالعمل‌های پیشنهادی تنظیم و در این کتاب ارائه شده است.

همه دستاوردهای پروژه طراحی برنامه راهبردی صنعت، معادن و تجارت (شامل برنامه راهبردی تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی)، در سامانه مدیریت دانش صنعت، معادن و تجارت (www.bsmt.ir) قرار داده شده است. برای دسترسی به اطلاعات به هنگام، اسناد پشتیبان، داده‌ها (به صورت پرونده اکسل) و ... به نشانی‌های اینترنتی ذکر شده در جداول پیشین مراجعه کنید. با مراجعه به این صفحات، علاوه بر دریافت اطلاعات بیشتر، کاملاً می‌توانید نظرات، ایده‌ها و پرسش‌های خود را مطرح و در صورت تمایل برای تکمیل این برنامه و مدیریت سامانه مشارکت کنید. از شما دعوت می‌کنیم در به هنگام‌سازی این برنامه (از طریق وبگاه www.bsmt.ir) با ما ارتباط باشید!

بخش صنعت، معدن و تجارت یکی از ارکان اصلی اقتصاد کشور است که موضوعات متنوع و پیچیده‌ای را شامل می‌شود و تعاملات بسیار زیادی با سایر بخش‌های جامعه دارد. گستردگی موضوعات، تغییرات زیاد در محیط بین‌المللی، تحولات گسترده کشور (فراهم شدن زیرساخت‌های فیزیکی، اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها و ...) و تعدد و تنوع ذی‌حقان، مدیریت این بخش را که در برگیرنده ۲۸ درصد تولید ناخالص داخلی کشور است را پیچیده‌تر می‌کند. بنابراین ایجاد تصویر و درک مشترکی از وضع موجود و مطلوب در بین فعالان این بخش از طریق طراحی برنامه‌های راهبردی بسیار ضروری است.

در برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت؛ تولید و صادرات تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی به عنوان یکی از اولویت‌های بخش صنعت، معدن و تجارت شناسایی شده است. گسترش صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی یکی از رویکردهای مهم برای رسیدن به اقتصاد دانش‌بنیان بوده و می‌تواند دستیابی به چشم‌انداز ۱۴۰۳ را تسریع و سهیل نماید. صادرات تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی نه تنها ارزش افزوده و درآمد صادراتی بسیاری برای کشور در پی خواهند داشت، بلکه می‌توانند نمایانگر ملی برای کشور ایجاد کرده و صادرات سایر محصولات را نیز تسهیل نماید. این صنعت در سطح بین‌المللی قدرت نرم کشور را تقویت کرده و در سطح داخلی می‌تواند یکی از پیشران‌های اقتصاد کشور باشد.

اینک که در ماه‌های پایانی دولت دهم، راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی «با تلاش معاونت برنامه‌ریزی و همت آقای مهندس سید رضا فاطمی امین و همکارانشان و مساعدت دفتر صنایع برق و الکترونیک، تشکل‌ها، انجمن‌ها و صاحب‌نظران دانشگاهی و صنعتی، منتشر می‌گردد، امید است با مشارکت کلیه نهادهای بخشی و فنی در حسن اجرای این برنامه، تحولات گسترده‌ای در این بخش رخ داده و موجب سرافرازی هرچه بیشتر میهن اسلامی ایران شود.

محمّد بنی‌غضنفری

وزیر صنعت، معدن و تجارت

تیر ۱۳۹۶

ملت ایران با تکیه بر روحیه خودباوری، اعتماد به نفس و عدالت طلبی و به پشتوانه اندیشه‌های بلند امام خمینی و رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب اسلامی همواره توانسته در مسیر پیشرفت و تعالی حرکت نماید. لکن روند پرشتاب توسعه اقتصادی جهان و الزامات اسناد بالادستی از یک سو و وجود پتانسیل‌های طبیعی و انسانی در کشور عزیزمان از سوی دیگر، لزوم افزایش سرعت پیشرفت را به ویژه در عرصه‌های تولیدی و تجاری به منظور کاهش فاصله با جایگاه مورد انتظار کشور در عرصه داخلی و بین‌المللی دو چندان می‌نماید.

بخش صنعت، معدن و تجارت به عنوان بخشی که بالاترین نرخ مشارکت را در تحقق رشد اقتصادی داشته، با افق چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران نیز بیشترین سهم در نرخ رشد و تحقق اقتصاد بدون اتکا به صادرات و واردات، اعم از نفتی و غیر نفتی را بر دوش خواهد داشت، عرصه مهمی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در تحقق اهداف عالیه نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است. بنابراین با توجه الزامات قانونی، گام به فرایند تکمیل نقش‌های تولیدی و تجاری، نقش کلیدی این بخش در اشتغال زایی و لزوم تولید صادرات محور این بخش باید به طور ویژه مورد توجه قرار گیرد.

در ماده ۱۵۰ قانون برنامه پنجم توسعه در جهت دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست ساله وظایفی برای بخش صنعت و معدن جهت ارتقای نرخ رشد ارزش افزوده بخش تبیین شده که بایستی در قالب تدوین راهبرد توسعه صنعتی و معدنی محقق شوند. با ادغام وزارت صنایع و معادن و وزارت بازرگانی و توجه به سهم ۳۸ درصدی بخش صنعت، معدن و تجارت از تولید ناخالص داخلی (با قیمت ثابت سال ۱۳۷۶)، تکرر تعداد ذی‌نفعان (ملت شریف ایران، مخاطبان کالا و خدمات ایرانی در خارج از مرزها) و در نتیجه نقش مهم این بخش در اقتصاد، سیاست راهبردی جامع‌های ایرانی، داشتن تصویر درست و دقیقی از وضع موجود و آینده و اقداماتی که باید در این بخش انجام شوند اجتناب ناپذیر می‌نماید.

برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت با رویکرد تغییر در تولید و صادرات و ایجاد زیرساخت‌های نرم برای ارتقای آگاهی، انگیزه و توانایی عوامل اقتصادی در راستای تحقق اهداف طراحی شده و برخی برنامه‌های عملیاتی آن هم‌زمان با طراحی برنامه به اجرا درآمده است.

صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی در سال‌های اخیر سهم بسزایی در ارزش افزوده داشته است، این پدیده هم در کشورهای با اقتصاد پیشرفته مشاهده می‌شود و هم در کشورهای در حال رشد، میانگین‌های جهانی نیز گویای این پدیده است. این صنعت یکی از پیشران‌های مهم برای اقتصاد کشور در راستای نیل به اقتصاد دانش‌بنیان و تحقق چشم‌انداز ۱۴۰۴ محسوب می‌شود.

اجرای این برنامه مشارکت کلیه نهادهای بخشی و فرابخشی و همراهی ملت بزرگوار ایران را می‌طلبد و امید است با اجرای صحیح آن یک جامعه اسلامی- ایرانی پیشرفته و یک الگوی جهانی برای پیشرفت محقق شود. در پایان از تلاش، پشتکار، جدیت و دلسوزی جناب آقای مهندس سید رضا فاطمی امین و گروه همکار ایشان که مسئولیت سنگین طراحی این برنامه را برعهده داشته‌اند سپاسگزاری می‌نمایم.

«انقلاب اسلامی ایران» نقطه عطفی در تاریخ جهان است که پیامدهای آن از افق‌های بالاتر نمایان تر و با گذشت زمان، مشهودتر می‌شود. پیشرفت شتابان ایران اسلامی در ایجاد زیرساخت‌ها و کسب دانش و فناوری، نویددهنده برپایی تمدن اسلامی و جامعه‌ای در تراز جامعه منتظر موعود (عج) است. پیمودن راه باقی مانده، بیش از آن که نیازمند زمان و هزینه باشد؛ مستلزم دانش، هوشمندی و دقت در برنامه‌ریزی و قوت در اجراست.

مطابق چشم‌انداز ۱۴۰۴، ایران باید الهام بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام بوده و مردم آن برخوردار از سلامت، رفاه، تأمین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، به دور از فقر، فساد و تبعیض باشند. نقش بخش صنعت، معدن و تجارت در دستیابی به این چشم‌انداز چیست؟ صنعت، معدن و تجارت؛ اکنون کجاست و به کجا باید برسد؟ این‌ها مهم‌ترین پرسش‌هایی‌اند که باید به آنها پاسخ بدهیم تا در مدیریت صنعت، معدن و تجارت دچار ابهام نشویم؛ تا کارایی و اثربخشی کارهایمان زیاد شود و به عبارت بهتر، کارهایمان درست پیش روند.

بخش صنعت، معدن و تجارت بزرگترین بخش اقتصادی کشور بوده و پیچیدگی و تنوع موضوعات آن بسیار زیاد است. این بخش تعامل‌های فردی با سایر بخش‌های جامعه دارد و می‌تواند یکی از بهترین پیشران‌های ایران اسلامی به حساب آید. داشتن تصویری درست و دقیق از وضع موجود و آینده و کارهایی که باید در این بخش انجام شوند، بسیار مهم است. بخش صنعت، معدن و تجارت نه تنها می‌تواند سهم بالایی در ساماندهی معیشت جامعه داشته باشد، بلکه می‌تواند اقتدار و کارآمدی کشور را برای دستیابی به امنیت، عدالت، رفاه، آزادی، استقلال و عزت ملی تضمین کند.

برای طراحی برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت، روند حرکت اقتصادی کشور و سایر کشورها به دقت بررسی شده‌اند؛ مسائل حال و آینده شناسایی و اهداف راهبردی‌های دقیق و اثربخشی برای رسیدن به ویژگی‌هایی که ایران ۱۴۰۴ باید داشته باشد، اندیشیده شده است. همچنین جهت‌گیری‌های آینده برای پیشرفت صنعت، معدن و تجارت کشور، تغییر ترکیب تولید و صادرات و اصلاح نقش حاکمیت و عوامل اقتصادی است.

در سیر تکامل صنعت، معدن و تجارت کشور اکنون به جایی رسیده‌ایم که بیش از زیرساخت‌های سخت (جاده، کارخانه، تجهیزات و ...) باید زیرساخت‌های نرم (اطلاعات، ارتباطات، داده و ...) را ایجاد کنیم و به کارگیریم. نهادسازی به عنوان ضرورت امروز کشور، نقطه عطفی در روند اقتصاد کشور ایجاد خواهد کرد. در این رویکرد نحوه مداخله حاکمیت در اقتصاد، تغییر زیادی می‌یابد؛ حاکمیت به جای بازیگری، نقش قاعده‌گذاری و نظارت دارد و به جای عوامل اقتصادی تصمیم نمی‌گیرد؛ قواعد، هنجارها، مشوق‌ها و ... طوری تنظیم می‌شوند که عوامل به طور خودسازمانده، در جهت اهداف کلان حرکت کنند. این رویکرد، در بردارنده یک تلقی ساده‌انگارانه از عدم دخالت دولت نیست، بلکه بیانگر مداخله هوشمندانه، دقیق و صحیح حاکمیت است. در این رویکرد، جامعه به گونه‌ای سازمان می‌یابد که با استفاده از توانمندی

عوامل اقتصادی، حرکت به سمت اهداف سرعت یابد.

در بیان ریشه‌های مسائل کشور، با عبارت‌هایی مانند «عدم هماهنگی، تصمیم‌گیری جزیره‌ای، نبود اطلاعات، تخصیص نادرست منابع، حرکت‌های پراکنده و متناقض» برخورد می‌کنیم که راه‌حل آنها، طراحی و اجرای برنامه‌های جامع، یکپارچه، دقیق، صحیح، به هنگام و هم راستا با ارزش‌های الهی است. برنامه‌هایی که با مشارکت همه ذی‌حقان طراحی و اجرا شود تا اهداف را همسو کرده و با کم‌ترین اتلاف و بیشترین اثربخشی، همه آحاد جامعه را برای تحقق آرمان‌ها بسیج کند. پیشبرد بیشتر کشور از این پس، مشروط به چنین رویکردی است. رویکردی که علاوه بر تولید علم و عمل به طور همزمان، به انسان‌ها به عنوان هدف پیشرفت و در نقشی دیگر به عنوان مهم‌ترین عامل پیشرفت نگاه می‌کند. ما در دوره‌ای از تاریخ کشور قرار داریم که بیش از پیش باید به لزوم و اهمیت منابع انسانی و زیرساخت‌های نامشهود بپردازیم، هم برای تعالی فردی و هم برای تعالی جامعه.

برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت، به لحاظ گستردگی و عمق موضوعاتی که به آنها پرداخته کم نظیر است. رویکرد ویژه این برنامه در مشارکت ذی‌حقان، استفاده از الگوی علی و نگرش سامانه‌های چند عاملی و توجه به اجرای بودن و شدن، از مختصات منحصر بفرد این برنامه است. سوق دادن نظام برنامه‌ریزی به سوی این رویکرد، به نقطه‌ای منبسط از جذابیت‌های آن، بلکه یک گزینه منطقی و عقلایی، اما همیشه مغفول بوده است. غفلت مورد اشاره، تاکنون هزینه‌های گزافی را در پی داشته و برنامه‌های بدون استفاده زیادی را در قفسه نشانداده است. البته مهاجرت از نظام برنامه‌ریزی گسسته به یکپارچه و پیوسته، فارغ از دشواری‌ها و چالش‌های داخلی نیست...

برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت، به برنامه‌های آن (از جمله برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی) از میانی نظری و چارچوب طراحی دقیقی برخوردار بوده و تمرینی برای طراحی «الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت» هستند. طراحی «الگوی اسلامی-ایرانی پیشرفت» مهم‌ترین آرمان علمی کشور است، زیرا تأمین‌کننده استقلال فکری و زیست‌شناختی، پایایی تمدن اسلامی است. برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت در بردارنده «هست‌ها» و «بایستی» بوده و تجلی رویکرد (ادبیات، مکتب، گفتمان و یا پارادایم) جدیدی برای مدیریت سامانه‌های انسانی است.

پروژه طراحی برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت شامل ۷۹ زیرپروژه است. زیرپروژه‌ها (که هر کدام یک پروژه پژوهشی هستند) عبارتند از: طراحی برنامه صنعت، معدن و تجارت، طرح کلان، طراحی ۱۴ برنامه عمومی، طراحی ۶۲ برنامه زنجیره تأمین و ۲ پژوهش مستقل (الگوی علی و الگوهای اقتصادی و اولویت‌های تولید برای ایران ۱۴۰۴). برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی و زیربرنامه‌های آن ۷ برنامه از ۶۲ برنامه زنجیره تأمین هستند. برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی (و زیربرنامه‌های آن) بخشی از برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت است که با تفصیل بیشتری به یک موضوع مشخص‌تر (زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی) می‌پردازد. صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی با اختصاص سهم ۱۳ درصد از کل تجارت جهانی، رتبه

دوم تجارت جهانی را پس از سوخت‌های معدنی، نفت و محصولات ناشی از تقطیر آن، به خود اختصاص داده است. تجارت جهانی این حوزه همچنین با رشد قابل توجهی (نزدیک به ۱۰ درصد)، در حال گسترش می‌باشد. حدود ۴۵ درصد از دانشجویان فنی و مهندسی کشور در رشته‌های مهندسی برق و کامپیوتر تحصیل می‌کند و در طول سالیان گذشته سرمایه انسانی ارزشمندی حاصل شده است که مهم‌ترین زیرساخت برای رشد جهشی در این صنعت است.

در برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت، تولید و صادرات تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی به عنوان یکی از اولویت‌های بخش صنعت، معدن و تجارت شناسایی شده است. گسترش صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی یکی از رویکردهای مهم برای رسیدن به اقتصاد دانش‌بنیان بوده و می‌تواند دستیابی به چشم‌انداز ۱۴۰۴ را تسریع و تسهیل نماید. صادرات تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی نه تنها ارزش افزوده و درآمد صادراتی بالایی برای کشور در پی خواهند داشت، بلکه می‌تواند نمائانی ملی برای کشور ایجاد کرده و صادرات سایر محصولات را نیز تسهیل نماید. این صنعت در سطح بین‌المللی قدرت نرم کشور را تقویت کرده و در سطح داخلی می‌تواند یکی از پیشران‌های اقتصاد کشور باشد.

مهم‌ترین آفتاب‌نویسی‌ها در این بخش اجرایی شدن آن است. گاهی برایمان عادی می‌شود که برنامه‌ها اجرا نشوند تا جایی که برنامه‌ریزی کاری شک محسوب می‌شود! برای طراحی برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت (شامل زیربرنامه‌ها) آسیب‌شناسی دقیقی درباره برنامه‌های قبلی انجام شده و راهبردهایی برای فائق آمدن بر این مسئله اندیشیده شد که مهم‌ترین آنها عبارتند از: افزایش کیفیت و قابلیت اجرایی شدن، فرهنگ‌سازی و آموزش، تدوین متون مهم برای رست بخشیدن به محتوای برنامه، اتصال برنامه راهبردی به برنامه‌های سالانه و نیز فرایندها، وزارت (مانند اعطای مجوز، اختصاص حمایت‌ها، انجام پژوهش‌ها و...)، ارزیابی مدیران و کارکنان، اساس کارهای برنامه و طراحی و اجرای همزمان برنامه. علاوه بر تعریف دقیق نقش حاکمیت زیرساخت‌هایی که در مداخله هوشمندانه حاکمیت لازم است در این برنامه طراحی شده است.

این برنامه، در پایان راه نیست، چرا که برنامه‌ریزی، رودی جاریست که باید به نو افکار تازه از آن گذر کند و آن را روح تازه ای بخشد، برنامه‌ریزی فرایندی مستمر است که موارد تجارت محیط و تراوش ایده‌ها بهبود می‌یابد. از شما دعوت می‌کنیم در به هنگام سازی این برنامه (از طریق بگام www.bsmt.ir) مشارکت کنید.

امید است با اجرای برنامه راهبردی زنجیره تأمین تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی بخشی از امور مسلمین بهبود یابد؛ به امید این که در ۱۰ سال آینده، گذشته را این چنین توصیف کنیم:

«صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی به عنوان یک صنعت پیشرفته شناخته می‌شد، اما به‌طور رسمی و عملی در اولویت‌های صنعتی کشور قرار نداشت. بسیاری از دانش‌آموختگان نخبه و مهندسان فضای کاری پویایی نداشتند و برخی از آنها برای بالفعل کردن استعدادها و استفاده از تخصص‌هایشان به خارج از کشور مهاجرت می‌کردند. با تحلیلی که از روندهای جهانی و منابع داخلی انجام شد، تجهیزات

الکتریکی و الکترونیکی در اولویت‌های بخش صنعت، معدن و تجارت قرار گرفت. با حمایت‌ها و تلاش‌های انجام شده، هم اکنون محصولات این زنجیره بخش مهمی از صادرات کشور را تشکیل می‌دهند و مهم‌تر از مبلغ صادرات، سطح فناوری پیشرفته محصولات صادراتی است که قدرت نرم کشور را تقویت کرده است. هم اکنون صنعت تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی یکی از پایه‌های مهم اقتصاد دانش‌بنیان کشور است که دستیابی به چشم‌انداز ۱۴۰۴ را بسیار تسریع و تسهیل نموده است.»

سید رضا فاطمی امین، مجری طراحی و تدوین برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت

www.ketab.ir